

Demokratikleşme Çabaları

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1. Demokratikleşme Süreci Zaman Şeridi

Tarih öğretmeni derste demokratikleşme sürecini anlatırken yukarıdaki zaman şeridini tahtaya çizdi. Şeride göre saltanatın kaldırılması ile Cumhuriyetin ilanı arasında yaklaşık kaç yıl geçmiştir?

- A) 2 yıl B) 1 yıl
C) 3 yıl D) Aynı yıl

2.

Meclis Tutanağından

TBMM, 1 Kasım 1922'de aldığı kararla saltanatı kaldırdı. Böylece hem İstanbul hem Ankara hükûmetinin var olduğu iki başlılık sona erdi. Son padişah Vahdettin bir süre sonra ülkeyi terk etti.

Meclis tutanağından alınan yukarıdaki metin sınıfta okunmuştur. Metne göre saltanatın kaldırılmasının en önemli sonucu nedir?

- A) İki başlılığın (iki hükûmetin) sona ermesi
B) Cumhuriyetin ilan edilmesi
C) Halifeliğin kaldırılması
D) Yeni anayasanın kabul edilmesi

3.

Muhalefet Partileri Karşılaştırması

Özellik	Terakkiperver C.F.	Serbest C.F.
Kuruluş yılı	1924	1930
Kurucusu	Kâzım Karabekir	Fethi Okyar
Kapanma nedeni	Şeyh Sait İsyanı	Rejim karşıtlarının toplanması

Cumhuriyet döneminin ilk iki muhalefet partisiyle ilgili bilgiler yukarıdaki tabloda karşılaştırılmıştır. Tabloya göre iki partinin kapanma nedenleri hakkında hangi ortak yargıya ulaşılabilir?

- A) İkisi de rejim karşıtı hareketlere zemin oluşturduğu için kapatılmıştır.
B) İkisi de ekonomik nedenlerle kapanmıştır.
C) İkisi de kurucularının isteğiyle kapanmıştır.
D) İkisi de dış baskıyla kapanmıştır.

4.

Olaylar

Tarihler

1 Saltanatın kaldırılması

a 3 Mart 1924

2 Cumhuriyetin ilanı

b 1 Kasım 1922

3 Halifeliğin kaldırılması

c 29 Ekim 1923

Tarih defterine üç olay ve üç tarih karışık sırada yazılmıştır. Numaralı olaylar ile harfli tarihler doğru eşleştirildiğinde sıralama nasıl olur?

A) 1-a, 2-b, 3-c

B) 1-c, 2-a, 3-b

C) 1-b, 2-a, 3-c

D) 1-b, 2-c, 3-a

5.

Anayasa İnceleme Kartı

I 1921 Anayasası, yasama-yürütme-yargı yetkisini TBMM'de toplamıştır.

II 1921 Anayasası savaş koşullarında hazırlanmıştır.

III 1921 Anayasası kuvvetler ayrılığını esas almıştır.

IV 1921 Anayasası, Cumhuriyetin ilanından önce yürürlüğe girmiştir.

Tarih öğretmeni 1921 Anayasası hakkında yukarıdaki dört önermeyi hazırladı. Bu önermelerden hangisi 1921 Anayasası hakkında YANLIŞ bilgi içerir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

6.

A Bakanları meclis tek tek, ayrı ayrı seçer.

B Cumhurbaşkanı ve başbakanın yer aldığı bir hükümet sistemi kurulur.

C Ülke bir hükümdar tarafından yönetilir.

D Yönetim bağımsız eyaletlere bölünür.

Cumhuriyetin ilanı ile birlikte benimsenen yönetim biçimiyle ilgili dört tanım yukarıdaki kartlara yazılmıştır. Bu kartlardan hangisi "kabine sistemi"ni doğru tanımlar?

A) A kartı

B) B kartı

C) C kartı

D) D kartı

7.

Meclis Hükûmeti Sistemi

Bakanlar meclis tarafından tek tek, ayrı ayrı seçilirdi.

Kabine Sistemi

Başbakan bakanları seçerek hükûmeti kurar; cumhurbaşkanı devlet başkanıdır.

Öğretmen tahtaya iki farklı yönetim biçimini karşılaştırmalı olarak yazdı. Yukarıdaki iki sistemden hangisine Cumhuriyetin ilanından SONRA geçilmiştir?

- A) Meclis hükûmeti sistemine
- B) İkisi birlikte uygulanmaya devam etmiştir.
- C) Hiçbirine geçilmemiştir.
- D) Kabine sistemine

8.

Kanun Gerekçesinden

1925'te çıkan isyan hızla yayılma eğilimi gösterdi. Hükûmete olağanüstü yetkiler veren Tahrir-i Sükûn Kanunu çıkarıldı. Kanun sayesinde isyan bastırıldı ve ülkede düzen yeniden sağlandı.

Tarih dersinde kanun gerekçesinden alınan yukarıdaki metin okunmuştur. Metne göre Tahrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılma amacı nedir?

- A) Ekonomiyi düzenlemek
- B) İsyanı bastırıp kamu düzenini sağlamak
- C) Yeni harfleri yaygınlaştırmak
- D) Eğitim birliğini sağlamak

9.

İsyan Sonrası Gelişmeler

Şeyh Sait İsyanı'nın yol açtığı gelişmeler yukarıdaki zaman şeridinde gösterilmiştir. Şeride göre isyanın dış politikadaki en önemli sonucu nedir?

- A) Musul'un Irak'a bırakılması
- B) Cumhuriyetin ilan edilmesi
- C) Halifeliğin kaldırılması
- D) Lozan'ın imzalanması

10.

Anayasa Karşılaştırması

Özellik	1921 Anayasası	1924 Anayasası
Kabul tarihi	20 Ocak 1921	20 Nisan 1924
Temel özelliği	Kuvvetler birliği	Cumhuriyetin esaslarını düzenler

Tarih öğretmeni iki anayasayı karşılaştıran yukarıdaki tabloyu hazırladı. Tabloya göre 1924 Anayasası'nın 1921 Anayasası'ndan en önemli farkı nedir?

- A) Cumhuriyet rejiminin esaslarını düzenlemesi
- B) Savaş dönemine göre hazırlanmış olması
- C) Kuvvetler birliğini esas alması
- D) Halifeliği koruması

11.

Partiler

Kurucular

1 Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası	a Fethi Okyar
2 Serbest Cumhuriyet Fırkası	b Mustafa Kemal Atatürk
3 Cumhuriyet Halk Fırkası	c Kâzım Karabekir

Tarih defterine üç parti ve üç kurucu isim karışık biçimde yazılmıştır. Numaralı partiler harfli kurucularla doğru eşleştirildiğinde sıralama nasıl olur?

- A) 1-a, 2-b, 3-c
- B) 1-b, 2-c, 3-a
- C) 1-c, 2-b, 3-a
- D) 1-c, 2-a, 3-b

12.

Neden-Sonuç Kontrol Kartı

I Halk oy kullanmaktan kaçındığı için partiler kapanmıştır.
II Partiler rejim karşıtlarının toplanma yeri olduğu için kapanmıştır.
III Ekonomik kriz partileri kapattırmıştır.
IV Yabancı devletler partilere baskı yaparak kapattırmıştır.

Öğretmen çok partili hayata geçiş denemelerinin başarısız olma nedenine dair yukarıdaki dört önermeyi hazırladı. Bu önermelerden hangisi DOĞRUDUR?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

13.

Karışık Sıradaki Olaylar

- I. Cumhuriyetin ilanı
- II. Saltanatın kaldırılması
- III. Halifeliğin kaldırılması

Tarih sınavında yukarıdaki üç olay karışık sırada verilmiştir. Bu olayların gerçekleşme sırası nasıldır?

A) I, II, III

B) I, III, II

C) II, I, III

D) III, II, I

14.

Tarih Ders Notu
"Devletin rejim (yönetim biçimi) ve hükümeti kurma sorunu"

Tarih ders notuna yukarıdaki ifade yazılmıştır. Bu ifade, 29 Ekim 1923'te hangi gelişmeyle çözülen sorunu tanımlamaktadır?

A) Saltanatın kaldırılması

B) Halifeliğin kaldırılması

C) Cumhuriyetin ilanı

D) Anayasanın kabulü

15.

Tarihçi Yorumundan

Atatürk, tek parti yönetiminin demokrasi için yeterli olmadığını düşünüyordu. 1930'da yakın arkadaşı Fethi Okyar'dan yeni bir parti kurmasını istedi. Böylece Serbest Cumhuriyet Fırkası kuruldu.

Tarihçi yorumundan alınan yukarıdaki metin ders kitabında yer almaktadır. Metne göre Atatürk'ün Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulmasını istemesindeki temel amaç nedir?

A) Ekonomiyi güçlendirmek

B) Halifeliği kaldırmak

C) Orduyu güçlendirmek

D) Çok partili demokratik hayatı denemek

Demokratikleşme Çabaları — Cevap Anahtarı

1. B	2. A	3. A	4. D	5. C	6. B	7. D	8. B	9. A	10. A	11. D	12. B
13. C	14. C	15. D									